

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 29-1909)

Originalt emne

Embedsmænd, Kommunale

Embedsmænd, Kommunale/Kæmner

Skatter og Afgifter

Skatter og Afgifter/Skattekontor, Skattekontorbestyrer

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 22. april 1909](#)
- 2) [Byrådsmødet den 13. maj 1909](#)
- 3) [Byrådsmødet den 28. maj 1909](#)
- 4) [Byrådsmødet den 28. oktober 1909](#)
- 5) [Byrådsmødet den 2. december 1909](#)
- 6) [Byrådsmødet den 22. december 1909](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 22. april 1909 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 29-1909)

Indstilling fra Kasseudvalget om Opslag af Stillingen som Kæmner.

Formanden meddelte, at der fra Havneudvalget var sket Henvendelse om at udskille Havneregnskabet fra Kæmnerstillingen. Kasseudvalget mente imidlertid ikke, at Kæmnerens Løn derfor burde gøres mindre end 4000 Kr., idet Stillingen var ret ansvarsfuld og fordrede Kyndighed i Bogholderi, ligesom det almindeligvis ønskedes, at Kæmneren

var Jurist. Kæmnerens Arbejde som Havnekasserer var desuden ikke af noget betydeligt Omfang, og Udvalget, som var bange for, at der ikke skulde melde sig tilstrækkeligt kvalificerede Ansøgere, hvis Lønnen blev mindre end 4000 Kr., maatte derfor indstille, at Stillingen som Kæmner opsloges ledig med Tilføjende om, at Havnekassererforretningerne kan udskilles fra Stillingen, men at dette ikke vil medføre nogen Nedgang i Indtægterne.

Simonsen forekom det, at man ved at følge Forslaget vilde komme til at foretage en unødvendig Ændring i Lønregulativet. Det vilde have været en anden Sag, hvis det var en helt ny Ordning, der skulde indføres, men Forholdet blev meget nøje overvejet, da Lønregulativet blev dannet. I dette var det udtrykkelig anført, at de 800 Kr. som Havnekasserer var udenfor den ordinære Løn, der altsaa var 3200 Kr. stigende til 4000 Kr. Da man den Gang kunde overse Stillingen, var det meget mærkeligt nu at sige, at Kæmneren skulde have lige meget, selv om det Arbejde, der repræsenterede de 800 Kr., blev skilt fra. Kæmneren behøvede desuden heller ikke at være Jurist; et fornuftigt Menneske, der forstod sig noget paa Regnskabsvæsen, kunde meget godt overtage Stillingen. En Løn af 3200 Kr. stigende til 4000 Kr. kunde heller ikke kaldes særlig lav, og med den vilde Kæmneren komme til at rangere med Bygningsinspektøren, Politiassistenten og flere.

Jakob Jensen var fuldt ud enig med Hr. Simonsen. Indstillingen vilde betyde en Forandring i Lønregulativet, og han kunde derfor kun tilraade at stemme imod.

Formanden gjorde gældende, at der for saa vidt ingen Forandring skulde foretages i Lønregulativet, som der i dette intet stod om de 800 Kr. som Havnekasserer. Det var ganske rigtigt, at Forholdet var blevet oplyst for Lønudvalget, og Taleren skulde ogsaa ganske henstille Sagen til Byraadet, men han ansaa det for sin Pligt at gøre opmærksom paa, at der næppe vilde komme kvalificerede Ansøgere, hvis Lønnen sattes lavere end 4000 Kr. Det var ganske vist ingen Nødvendighed, at Kæmneren var Jurist, men da han skulde administrere Kommunens Formue og Aktiver vilde juridisk Kundskab dog være særdeles heldig for ham.

Jakob Jensen mente, at Kæmnerens juridiske Kundskab ikke havde forhindret, at flere af Kommunens juridiske Dokumenter ikke var blevet saa gode, som de burde være.

Simonsen ansaa det for en Fejl, at de 800 Kr. ikke var opført i Lønregulativet som Løn for Arbejdet med Havnekassen; de havde imidlertid i sin Tid været anført, men maatte saa vel være faldet ud. Det vilde være Uret mod den gamle Kæmner at give den ny 800 Kr. mere

for det samme Arbejde. Han vilde foreslaa, at Lønnen sattes til 3200 Kr. stigende til 4000 Kr.

Formanden maatte, hvis Indstillingen blev forkastet, forbeholde sig at faa Sagen tilbage til Kasseudvalget, da der saa maatte foretages en Ændring i Lønregulativet, efter som dette ikke havde nogen Lønklasse med den af Hr. Simonsen foreslaaede Lønning.

Indstillingen forkastedes; Sagen udsattes.

Uddrag fra byrådsmødet den 13. maj 1909 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 29-1909)

Indstilling fra Budgetudvalgets Flertal, Moustén, Marinus Petersen og Simonsen, om at ændre Lønregulativet derhen, at Kæmneren opføres i en ny 4. Klasse med Begyndelsesløn 3200 Kr. stigende hvert 3. Aar med 250 Kr. til 4200 Kr. - Fra et Mindretal, Formanden og Rahr, i Budgetudvalget forelaa følgende Indstilling:

"I Anledning af Budgetudvalgets Flertals Indstilling til Byraadet om, at Kæmneren opføres i Lønregulativet i en ny 4 Klasse med Begyndelsesløn 3200 Kr., stigende hvert 3. Aar med 250 Kr. til 4200 Kr., tillader undertegnede Mindretal sig at bemærke følgende:

Mindrelallet henleder Opmærksomheden paa, at Kæmneren altid har været Hovedlederen af Kommunens Kassevæsen. Først senere har Stillingen som Bogholder udviklet sig saaledes, at den har kunnet stilles lige med Kæmnerens. Men selve det pekuniære Ansvar og det med Bestyrelsen af en saa stor Kasse som Kommunens forbundne Arbejde - det sidste Regnskab ballancerede med 3855268,61 Kr. - er dog fremdeles forblevet hos Kæmneren. Man vilde da komme i Modstrid med den hele Ordning af Kommunens Administration, om man vilde sætte Kæmneren to Klasser under Bogholderen og nærmere ved Kassereren under Belysningsvæsenet. Dertil kommer, at foruden selve Kommunekassens Bestyrelse er ogsaa Tilsynet med og den direkte Administration af alle Kommunens Aktiver henlagt til Kæmneren. Saa vel af Hensyn til Kæmnerens Ansvar som til Omfanget og Arten af hans Arbejder mener Mindretallet derfor at maatte fraraade, at Lønregulativet ændres som af Flertallet foreslaaet.

Det forholder sig ganske vist saaledes, at Havnen som Vederlag for Udførelsen af Havnens

Kassererforretninger har ydet et Bidrag af 800 Kr. aarlig til Kæmnerens Lønning. Men deri ligger ikke noget Bevis for, at Kæmneren, naar han fritages for Havnekassererforretningerne, bør have 800 Kr. mindre i Løn. Derfor er ogsaa Kæmnerens Begyndelsesløn i Lønregulativet ansat til 4000 Kr., saaledes at det kun af de aarlige Budgetter fremgaar, at en Del heraf udredes af Havnen.

Da Kommunalloven af 26. Maj 1868, jfr. navnlig dens § 30, paalægger Borgmesteren et særligt Ansvar for Kommunens Kasse, ligesom han ogsaa ved sin Tiltrædelse af Borgmesterembedet overtager og kvitterer for baade Kassebeholdningen og Kommunens Aktiver, tillader undertegnede Borgmester Drechsel sig særlig at anføre, at dette Ansvar allerede i sig selv - særlig naar Talen er om en By af Aarhus Størrelse - er meget betydeligt og vanskeligt at fyldestgøre, men at det bliver ganske urimeligt at paalægge Borgmesteren et saadant Ansvar, naar Stillingen som Kæmner trækkes saaledes ned, at det bliver umuligt at faa en tilstrækkelig kvalificeret Mand ansat i denne Stilling, og naar Lønnen kommer til at staa i absolut Misforhold til det med Stillingen forbundne Pengeansvar.

Endelig burde ogsaa det Byraadet ved fornævnte § 30 paalagte Ansvar for Kommunens Kassevæsen tale imod at forringe Kæmnerens Stilling.

Mindretallet maa derfor fraraade den af Flertallet foreslaaede Ændring i Lønregulativet.

Formanden forelagde Indstillingen og anbefalede iøvrigt den foreliggende skriftlige Indstilling fra Udvalgets Mindretal.

Mikael Johansen anbefalede Mindretallets Indstilling.

Mousten mente, at det allerede var vedtaget at sætte Begyndelseslønnen til 3200 Kr.

Formanden gjorde gældende, at Vedtagelsen kun gik ud paa, at Begyndelseslønnen ikke skulde være 4000 Kr.

Jakob Jensen fremhævede, at da Forholdet havde udviklet sig saaledes, at Bogholderen havde det største Arbejde, vilde der intet forkert være i at sætte hans Løn højere end Kæmnerens. Han skulde derfor anbefale Flertallets Indstilling.

Formanden ansaa Resultatet for givet, men havde ønsket ved Mindretallets Indstilling at fralægge sig alt Ansvar for, hvad der kunde flyde af Flertallets Forslag.

Flertallets Indstilling forkastedes.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 29-1909)

De i Mødet den 13. Maj d. A. behandlede Indstillinger fra et Flertal og et Mindretal af Budgetudvalget angaaende Lønning af Kæmnerstillingen forelaa atter til Behandling.

Formanden erindrede om, at ingen af Indstillingerne ved forrige Behandling opnaaede at blive vedtaget, og at Sagen derfor paa ny henvistes til Budgetudvalget. I dette var der blevet gjort Forsøg paa at opnaa et Kompromis, idet Udvalgets Flertal havde vist sig villig til at gaa med til en noget højere Løn, end det først havde foreslaaet, men Udvalgets Mindretal havde ikke ment at kunne forandre sit Standpunkt, da det var det om at gøre, at Kæmneren vedblivende blev ligestillet med Bogholderen og i det hele taget ikke blev lavere stillet end dem, han stod sammen med. Lønregulativet bestemte nemlig ikke alene Funktionærernes Løn, men var desuden en Art Klassesdeling for dem. Efter hele Kæmnerstillingens historiske Udvikling og det Ansvar, den medførte, vilde det være i høj Grad urigtigt nu at sætte den lavere end hidtil. Mindretallet maatte derfor vedblivende fastholde Kæmnerens Begyndelsesløn sat til 4000 Kr.

Simonsen oplyste, at Budgetudvalgets Flertal af Hensyn til det, der skete i forrige Byraadsmøde, havde stillet sig imødekommende for at opnaa et Kompromis. Enkelthederne ved dette var dog slet ikke blevet drøftet paa Grund af Mindretallets afvisende Holdning. Flertallet kunde imidlertid ikke helt frafalde sit Krav og gaa ind paa Mindretallets Fordring, fordi man derved vilde indrømme, at Kæmneren havde faaet de 800 Kr. aarlig for slet intet at bestille. Flertallet betragtede Kæmnerstillingen som en Kassererpost af samme Art som Gasværksskassererens kun med et betydeligt større Arbejde. Desuden kunde Flertallet ikke anerkende det nødvendige i, at Kæmneren skulde være Jurist. Det betragtede det nemlig som givet, at der inden længe vilde komme en Lov om folkevalgte Borgmestre, og saa vilde der naturligvis blive ansat en kommunal Embedsmand, der havde juridisk Uddannelse. Under Hensyn til disse Punkter mente Flertallet ikke, at der var noget Holdepunkt for den Opfattelse, som blev gjort gældende af Mindretallet. Han sluttede med at udtale sin Beklagelse over, at Mindretallet havde saa stor Lyst til at rejse Konflikt paa det foreliggende Spørgsmaal.

Formanden udtalte, at Hr. Simonsen meget godt vidste, at det ikke var Ønsket om at rejse Konflikt men et Princip, der havde været det afgørende for Udvalgets Mindretal. Flertallets Indstilling vilde sætte Kæmneren langt under de Funktionærer, han nu stod sammen med specielt Bogholderen; Kæmneren havde et stort pekuniært Ansvar og maatte nødvendigvis sidde inde med visse Kvalifikationer, som der ikke kunne regnes med til den Løn, Flertallet fandt passende. Sagen kunde imidlertid nu gaa til Ministeriet, og Mindretallet kunde ledsage den med sin Indstilling.

Mikael Johansen beklagede Flertallets Standpunkt, idet han ikke kunde anse det for hverken rigtigt eller værdigt at byde saa lav en Løn, som Flertallet foreslog. Da Kæmnerstillingen omfattede mange juridiske Spørgsmaal, vilde han anse det for nødvendigt at antage en Jurist. Skønt han altsaa fandt det uheldigt at sætte Begyndelseslønnen lavere end 4000 Kr., vilde han dog synes, at der var god Grund til at tage det, Mindretallet vilde byde, og han ønskede derfor oplyst, hvad dette havde tænkt sig.

Jakob Jensen kunde ikke indrømme, at Flertallet vilde nedsætte Lønnen. Forholdet var det, at Kæmneren havde udført et Stykke Arbejde for Havnen, men naar det Arbejde bortfaldt, var Spørgsmaalet, hvor meget eller hvor lidt Byraadet vilde lægge til den egentlige Kæmnerløn. Naar der nu blev talt om at sætte Kæmnerstillingen lavere end Bogholderstillingen, maatte han dog gøre opmærksom paa, at det var den Maade særlig Budgetudvalget havde arbejdet paa i de senere Aar, der havde foraarsaget, at Skellet nu var fremme. Ganske vist var det mange Penge, der gik gennem Kæmnerens Hænder, men en meget stor Del udbetaltes dog gennem Anvisninger, og det var ikke saa meget de store Beløb som Posternes Antal, der besværliggjorde en Kasserers Arbejde. Han maatte i det hele taget beklage, at man havde faaet Lønregulativet gennemført, da det kun var et første Forsøg paa at stække Byraadet Magt. Lønordningen havde kun ført til Kiv og Strid, men Byraadet havde ved det faaet Lejlighed til at gøre sig selv mere umyndig, end det var i Forvejen. Han vidste ikke, om det var bevidst eller ubevidst, at man havde givet Lønregulativet en saadan Rækkevidde, men det var i hvert Fald kedeligt at se det ene vedtaget efter det andet, der gik i Retning af at indskrænke Raadets valgte Medlemmers Rettigheder. Forhaabentlig vilde Indstillingen til Ministeriet blive ledsaget af Flertallets Udtalelser om, at der toges et Arbejde fra Kæmneren, og at Flertallet derfor mente det rigtigst ogsaa at tage den for det oppebaarne Løn bort.

Simonsen hævdede, at Byraadets Flertal aldeles ikke vilde nedsætte Kæmnerens Løn. De

800 Kr. var for Havnens Arbejde, saa der kunde ikke tales om nogen Nedsættelse, selv om dette Beløb faldt bort. Han havde ved sin Virksomhed i Budgetudvalget faaet den Opfattelse, at det var Bogholderen, der var den egentlig centrale i den økonomiske Administration. Forøvrigt var der tillagt Bogholderembedet 600 Kr. for Bestyrelse af Begravelseskantoret, og dette Beløb kunde meget vel bortfalde, naar dette Embede engang blev ledigt, saa vilde Forholdet blive reguleret, uden at Lønnen blev nedsat. Flertallet kunde ikke paatage sig Ansvar for, at Lønnen muligvis ikke blev større end 3200 Kr. stigende til 4200 Kr., da det havde vist sin Villighed til at forhøje Lønnen noget. Ansvar for maatte derimod hvile paa Mindretallet, der ikke stillede sig imødekommende. Der blev i Udvalget ikke stillet noget Forslag om Forhøjelse, hvad Taleren heller ikke skulde gøre i Byraadet, kun vilde han bemærke, at han privat kunde tænke sig Lønnen sat til 3500 Kr. stigende til 4500 Kr.

Laursen skulde ikke blande sig i Sagen, som den forelaa, da det ikke vilde være let for Byraadet at gøre nogen Forandring, naar Standpunkterne stod saa skarpt overfor hinanden i Udvalget, kun fandt han det underligt, at Hr. Simonsen vilde fralægge sig alt Ansvar, da han og hans Meningsfæller dog maatte bære Ansvar for Forslaget om de 3200 Kr. til Begyndelsesløn. Den nemmeste Løsning var vel forøvrigt, at Havnen og Byen enedes om Kæmneren som hidtil. Han skulde ikke stille noget Forslag, men kunde godt gaa med til at sætte Begyndelseslønnen til 3500 Kr., naar Slutningslønnen saa kunde blive 5000 Kr.

Rahr havde ikke nægtet at gaa med til et Kompromis for at skabe Konflikt, men fordi han mente, at Bogholderen og Kæmneren burde være stillet ens. Der var nemlig ingen Tvivl om, at det var Kæmneren, der maatte bære det store Ansvar, selv om Bogholderen maaske nok havde noget mere Arbejde. Naar Lønnen blev lavere, blev Stillingen ogsaa lavere, og en Løn af 4000 Kr. for det Arbejde og Ansvar, som den medførte, var ikke en Smule for meget.

Simonsen undrede sig over, at Hr. Laursen kunde paastaa, at Flertallet havde stillet Forslag om at sætte Begyndelseslønnen til 3200 Kr., da Kæmnerens Løn i Forvejen var 3200 Kr. stigende til 4200 Kr., hvortil saa kom de 800 Kr. fra Havnekassen. Udvalgets Flertal havde tvært imod tilbudt at forhøje den egentlige Løn noget.

Mikael Johansen hævdede, at Kæmnerstillingen efter Lønregulativet skulde lønnes med 4000 Kr. stigende til 5000 Kr. Naar Begyndelseslønnen nu ønskedes sat til 3200 Kr., vilde man altsaa indføre noget nyt, for der stod i Regulativet intet om de 800 Kr. fra

Havnekassen. Forhaabentlig vilde Ministeriet nægte at forandre Lønregulativet allerede nu; skulde det imidlertid være villig dertil, vilde det være meget fornuftigt at sætte Lønnen til 3500 Kr. stigende til 5000 Kr., saaledes som foreslaaet af Hr. Laursen.

Jakob Jensen ønskede at vide, om Mindretallet tænkte sig, at Kæmneren ogsaa skulde have de 800 Kr., hvis Lønnen blev sat til 4000 Kr. stigende til 5000 Kr., og Havnekassererforretningerne ikke straks bortfaldt.

Formanden kunde forsikre, at det havde Mindretallet aldrig tænkt sig.

Simonsen antog, det maatte være nok, at de 800 Kr. stod i Budgettet, selv om det naturligvis var beklageligt, at de ikke var omtalt i Lønregulativet.

Formanden skulde ikke forlænge Debatten, men kun overfor Hr. Jakob Jensen, der havde slaaet paa, at der med Lønregulativet var sket et Forsøg paa at indskrænke Kommunens Selvbestemmelsesret oplyse, at de kommunale Funktionærers Lønninger efter Kommunalloven skulde optages i den kommunale Vedtægt, saa der var altsaa ikke sket nogen som helst Indskrænkning.

Jakob Jensen maatte fastholde, at Raadet ved Lønregulativet havde fraskrevet sig Retten til at bestemme Funktionærernes Løn. Forøvrigt havde han ikke ganske brugt de Udtryk, som Formanden tillagde ham.

Udvalgets Flertals Indstilling vedtoges med 11 Stemmer mod 8.

Uddrag fra byrådsmødet den 28. oktober 1909 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 29-1909)

Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende forslaget til en Ændring i Kæmnerembedets Lønningsvilkår.

Formanden oplyste, at Skrivelsen gik ud paa at anmode Byraadet om endnu engang at overveje Forslaget om at sætte Kæmnerens Løn til 3200 Kr. stigende hvert 3. Aar med 250 Kr. til 4200 Kr. Ministeriet gjorde endvidere opmærksom paa, at Kæmneren i Byer, hvor der var ansat en særlig Kommunebogholder, saasom Aalborg, Odense, Randers og Korsør, med Hensyn til Løn enten var ligestillet eller ogsaa højere lønnet end Bogholderen.

Det var ikke saa meget selve Lønspørgsmaalet som det, at man ved Forslaget vilde forrykke det System, der var indført ved Lønregulativet, der syntes Taleren stridende imod al sund Fornuft. Skrivelsen havde ikke være forelagt vedkommende Udvalg, da dette ikke var fuldtalligt, saa Taleren skulde ganske henstille til Byraadet, om det vilde træffe en ny Afgørelse eller henholde sig til sin tidligere Udtalelse.

Harald Jensen fandt ingen Anledning til paany at debattere Sagen, men skulde oplyse, at hans Parti i Raadet vilde henholde sig til dets tidligere Anskuelse og Udtalelser.

Det vedtoges at henholde sig til de tidligere i Sagen foreliggende Udtalelser.

10. Det foreliggende Andragende fra Landsudstillingens Forretningsudvalg om Eftergivelse af Bygningsgebyrer, ialt 671 Kr., bevilgedes.

Uddrag fra byrådsmødet den 2. december 1909 - side 10

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 29-1909)

Indenrigsministeriets Samtykke til en Ændring af Kommunens Lønregulativ, saaledes at Stillingen som Kæmner udgaar af 2. Klasse, og at der indføjes en ny 4. Klasse, i hvilken Kæmneren opføres med en Lønning af 3200 Kr. aarlig stigende hvert 3. Aar med 250 Kr. indtil 4200 Kr.

Til Efterretning.

Uddrag fra byrådsmødet den 22. december 1909 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 29-1909)

Til det ledige Kæmnerembede forelaa følgende Indstilling fra Budgetudvalget:

Sagfører Frederiksen.

Sparekassekasserer Hastrup.

Skattekontorsbestyrer Jensen.

Gasværksskasserer Neergaard.

Byfogedfuldmægtig Vest.

Formanden oplyste, at de indstillede var nævnt i alfabetisk Orden. Han skulde fremdeles holde paa, at Kæmnerpladsen blev besat med en Jurist og vilde derfor anbefale, at man valgte Vest. Dog kunde han tænke sig det tilstrækkeligt, at enten Kæmneren, Bogholderen eller Skattekontorsbestyreren var en Jurist, og kunde derfor under den Forudsætning, at man, hvis man valgte Jensen, besatte dennes Plads med en Jurist, stemme paa ham.

Harald Jensen skulde uden nogen Forudsætning foreslaa Jensen. Der var her kun Tale om Besættelse af Kæmnerposten. Jensen havde i mange Aar gjort Tjeneste i Kæmneriet, saa han vilde sikkert gøre god Fyldest.

Samuelson fremhævede, at Neergaard var en absolut praktisk Mand, der nok vilde være Pladsen voksen, men kunde dog i nærværende Tilfælde anbefale Jensen.

Jakob Jensen kunde nok have Lyst til at vide, hvorledes det hidtil var gaaet med de juridiske Spørgsmaal paa Skattekontoret, siden der nu absolut skulde en Jurist der. Han foreslog to Afstemninger med bundet Valg mellem de to, der i første Omgang fik flest Stemmer.

Formanden mente, at Skattekontoret hvad den juridiske Side angik lod en Del tilbage at ønske. Indstillinger derfra var egentlig ikke Indstillinger, men kun faktiske Oplysninger.

Mousten troede, det var som Følge af Beskedenhed, at der fra vedkommende kun fremkom de faktiske Oplysninger.

Rahr kunde godt gaa med til at vælge Jensen, men troede dog, at Formanden havde Ret i, at Jensen burde afløses af en Jurist paa Skattekontoret. Hvis der ikke kunde blive Enighed derom, vilde det dog sikkert være heldigst at tage en Jurist til Kæmner I hvert Fald maatte Taleren saa forbeholde sig sin Stilling til Valget.

Skattekontorsbestyrer Jensen valgtes.